

Omer Hamzić

Osnivanje i razvoj gračaničkog "Eurogalanta"

The establishment and development of "Eurogalant" in Gračanica

Abstrakt: "Eurogalanti" je jedno od mlađih i uspješnih privatnih preduzeća u Gračanici. Zvanično je počelo sa radom 2.4.1997. godine kao mala radionica u zakupljenom prostoru jedne birtije na kraju grada, u početku sa svega dvije polovne mašine i 6 zaposlenih radnika. Danas zapošljava stotinjak ljudi i radi u vlastitom pogonu od 1.300 kvadratnih metara kao moderna evropska firma, orijentisana ka zapadnom tržištu. U prilogu se traži odgovor na pitanje, u čemu je tajna uspjeha ovog gračaničkog preduzeća.

Ključne riječi: Gračanica, Senahid Smajlović, kožna galanterija.

Abstract: "Eurogalant" belongs to the rank of new and successful private firms in Gračanica. It had officially started off on April 2, 1997, as a small rented workshop of a former tavern, and in the beginning it had only two second-hand machines on its own 1.300 square meters, as a modern European firm turning towards the western market. We are looking for the answer to the question what the secret of its success is.

Key words: Gračanica, S. Smajlović, leather products.

Start

Razvojni put ove relativno mlade Gračaničke privatne firme obilježen je neuobičajeno brzim rastom proizvodnje, povećanjem broja zaposlenih, uspješnim izvoznim aranžmanima, investicijama... Počelo se prije 5 godina - bukvalno od nule. A danas...

Po broju zaposlenih, obimu proizvodnje i ostvarenim finansijskim rezultatima, "Eurogalant" je izašao iz kategorije malih i "upisao" se u kategoriju takozvanih sred-

njih preduzeća. Zapošljava 100 radnika, na tržište "izbacuje" oko 1.100.000 komada raznih artikala kožne i poslovne galanterije godišnje (razne futrole, muški i ženski novčanici, mape, rokovnici, muške i ženske torbe, diplomat koferi i namjenska kožna galanterija), prerađuje 2.500 kvadratnih metara kože i ostalih pratećih repromaterijala, u 2001. godini ostvario vrijednost proizvodnje od oko 3.200.000 DM, od čega preko 97% u izvozu.

U velikom nevremenu za privređivanje na ovim našim prostorima to je više od podviga.

Osnivač

Priča o "Eurogalantu" mogla bi započeti i kao neka romantična bajka o slučajnom poslovnom uspjehu inženjera Senahida Smajlovića, osnivača i utemeljitelja te firme, o njegovoj nafaki ili sreći, o malom privrednom "čudu" u Gračanici. Međutim, u ovoj priči nije ništa slučajno... Dug je bio put od ideje do realizacije - pun odricanja i svakakvog rizika...

Isplatilo se.

Senahid Smajlović je uspio napraviti malu evropsku firmu.

Rođen je 1963. godine u Džakulama (opština Gračanica). Čovjek skromnog držanja, skromne biografije i velike radne energije. Kao inženjer organizacije rada, svoje prvo zaposlenje našao je u Tvornici kožne galanterije u Kotor Varoši. Relativno brzo razvio se u sposobnog organizatora proizvodnje i dobrog rukovodioca. Lokal-patriotizam, neodoljiv zov zavičaja i neka obećanja opredjeljuju ga da 1991. godine svoju sreću potraži u gračaničkoj "Fortuni". Dobio je posao na odjeljenju kožne galanterije, koja je u "Fortuni" imala status sporedne djelatnosti...

Tih, povučan, precizan i predan radu, izuzetno disciplinovan prema sebi i svom okruženju, teško se snalazio u glomaznom samoupravljačkom ambijentu "Fortune". U tom velikom kolektivu nekako je predeverao rat, izmještanje pogona i mukotrpan rad na ratnoj lokaciji, u ambijentu farme za uzgoj pilića. Ni nakon završetka rata i povratka "Fortune" kući, to jest u svoje devastirane pogone, opšti ambijent privredivanja i rada nije se mnogo promijenio. Jedino što nisu padale granate. Senahid Smajlović nije vidio sebe u ambijentu državne firme, čija se privatizacija otezala do beskonačnosti. Dugo je razmišljao da ode, kolebao se... Izgleda da je bilo najteže "nijet učiniti".

Početkom 1997. godine donosi definitivnu odluku: otići iz "Fortune" i otisnuti se u neizvjesnost privatnog biznisa. Odlučio je da krene sa malom radionicom poslovne galanterije, ocijenivši da u tom poslu i ima najviše iskustva. Uzeo je pod zakup dvije polovne mašine i instalirao ih u zakupljeni, dosta neuslovan prostor bivše birtije, površine 35 kvadratnih metara, na rubu Potok Mahale. Počeo je sa 6 radnika, koji su vjerovali da bi moglo "biti hljeba" u toj avanturi Senahida Smajlovića. Kada je obezbijedio minimalne uslove za početak proizvodnje, 2. 4. 1997. godine registrovao je preduzeće za proizvodnju poslovne galanterije, kojem je dao ime "Eurogalant".

Tako je počela realizacija jedne kvalitetne poslovne ideje, koja je dugo sazrijevala u glavi Senahida Smajlovića. Njegov dugogodišnji san postaje stvarnost: imati svoju firmu.

Nastavak priče je o "Eurogalantu".

Šwager

Već u junu 1997. godine ostvaruju se prvi poslovni kontakti sa gospodinom

Šwagerom, poznatim ino-kupcem iz Švajcarske i zaključuju prvi izvozni ugovori. Osim poslovne, počinje proizvodnja i namjenske kožne galanterije za izvoz. Prvi izvozni kontingent u vrijednosti od 2.300 DM, "Eurogalant" realizuje krajem juna 1997. godine. Kupac je postavljao rigorozne uslove u pogledu rokova i kvaliteta proizvoda, koje je bilo teško postići na polovnim mašinama i u neuslovnim prostorijama. Radilo se danonočno, popravljalo, prepravljalo... Trebalo se dokazati, obezbijediti prolaznu ocjenu kupca i tako osigurati posao na duge staze. Majstorluk, upornost i strpljenje prvih 6 radnika "Eurogalanta" došli su do punog izražaja. Tih su dana oni nadmašili sebe - i uspjeli. Kupac je bio zadovoljan kvalitetom isporučene robe, uslijedile su nove i puno veće narudžbe. Trebalo je povećavati proizvodnju, zapošljavati nove radnike, instalirati nove mašine. Prostor bivše birtije postaje pretijesan...

"Seljaje"

U augustu 1997. godine, "Eurogalant" napušta svoj prvi "proizvodni pogon" i zakupljuje novi poslovni prostor, veličine 80 kvadratnih metara, u jednoj privatnoj kući na Lukama. U tom prostoru instalirane su nove mašine i zaposleno 20 novih radnika. Kako su se zahtjevi ino-kupca povećavali, morao se povećavati i fizički obim proizvodnje i broj zaposlenih. U februaru 1998. godine, "Eurogalant" zapošljava još 15 radnika i počinje raditi u dvije smjene. Raspoloživi prostor, međutim, postaje pretijesan za normalno odvijanje proizvodnje i ispunjenje zahtjeva kupaca, kako po obimu, tako i po kvalitetu proizvoda. U traženju kvalitetnijeg rješenja i boljih uslova za rad, već u junu 1998. godine firma zakupljuje čitav jedan proizvodni pogon na Hajdarovcu, veličine 280 kvadratnih metara, u kojem

zapošljava još 35 radnika. Izvršeno je i tehničko doopremanje pogona, nabavljeni novi strojevi...

Krajem 1998. godine, u pogonu je bilo 28 mašina.

Obim proizvodnje bio je u stalnom porastu. Radilo se, uglavnom, za izvoz.

Vrijednost proizvodnje, krajem 1998. godine, iznosila je 1.400.000 DM, što je bilo 11 puta više u odnosu na prethodnu godinu.

U svom...

Postepeno je sazrijevalo saznanje da se perspektiva preduzeća ne može graditi u tuđem, zakupljenom prostoru. Trebalo je obezbijediti još bolje uslove za rad i razvoj kao i odgovarajuće prateće prostorije za normalno funkcionisanje odgovarajućih službi u preduzeću. Da bi definitivno riješio taj problem, krajem 2000. godine, vlasnik «Eurogalanta» kupuje zemljište pored puta Doboj - Tuzla u blizini «Feringa», i donosi odluku da odmah počne gradnja sopstvenog proizvodnog pogona. Za nepunih 10 mjeseci potpuno je izgrađena proizvodna hala sa svim pratećim prostorijama (restoran, kuhinja, kancelarije, skladišta, mokri čvorovi, apartman za goste) veličine 1.300 kvadratnih metara. Vrijednost investicije oko 950.000 DM, sredstva obezbijedena iz vlastitih izvora i dijelom iz kredita.

Nakon potpunog uređenja okoliša, preseljenje u novi pogon izvršeno je 1. 10. 2001. godine.

Zaposlenje je dobilo 14 novih radnika.

Otvorena je nova stranica u istorijatu ovog mladog kolektiva.

Budući da je novi pogon projektovan za rad 150 radnika u jednoj smjeni, pored postojeće namjenske kožne galanterije, kapaciteti će biti popunjeni uvođenjem proizvodnje takozvane poslovne galanterije, koja je u ranijem periodu, iz objektivnih razloga bila zapostavljena. Za oživljavanje te linije uveliko se vrše pripreme i otvaraju vrata novim radnicima...

Iako je doživio vrtoglavo brz razvoj, «Eurogalant» je danas prava evropska firma ne samo po imenu, već po produktivnosti rada, kvalitetu proizvoda, izgledu i poslovnosti na evropskom tržištu. Vlasnika i osnivača «Eurogalanta», inženjera Senahida Smajlovića, međutim, ne hvata vrtoglavica zbog tog, nesumnjivo, velikog poslovnog uspjeha. Ostao je isti kao i na početku ove priče: skroman, tih, nenametljiv, odmjeren u ocjenama, oprezan u prognozama - s jasnim pogledom u budućnost.

Ne krije li se u tome tajna uspjeha poslovnog projekta koji se zove «Eurogalant»?